

A Letter of Monsieur Hevelius, giving an account of his Observations, made for several years together concerning three New Stars, one in the Whale's Neck, the other two near the Head and in the Breast of the Swan.

Illustri Viro

Dom. Henrico Oldenburgio,

Illustrissimæ Regiæ Societ. Secretario,

Joh. Hevelius, S.

Cum nova illa mira Stella in collo Ceti nuperimè ex insperato rursus ex aethere prodierit, etiam si ad meas ultimas
15 Sept. datas nullum adhuc responsum à Te obtinuerim, volui
tamen vos quantocuyus certiores reddere, quid de ea bīc Gedani mihi
observare obtigerit. Nam cùm sciam, haud paucos in Illustrissima
Regia nostra Societate inveniri, qui rebus aethereis impensè de-
lestantur, putavi me illis rem non usque adeò ingratam facturum,
si in primis hāc occasione simul ordine commemorem, non solum quid
nuperis diebus, ratione hujus Stellæ, sed etiam quid pariter à
10 vel 12 fere annis, incipiendo ab Anno 1665, tam in hac Stella
in collo Ceti, quam duabus reliquis novis, sub Capite nimirūm
& in Pectore Cygni existentibus, à me fuerit deprehensum.

Compertum quidem est omnibus, novam hanc Stellam in Collo
Ceti ab Anno 1638, ad Annum usque 1662, continuo, & quidem
eodem semper Cœli loco, observatam esse; sed non semper eadem
magnitudine, & claritate fuluisse; tum singulis annis disparuisse, ac
rursus emicuisse, nunc citius, nunc tardius, nullo tamen certo tem-
pore servato: prout ex Historiola nostrâ hujus admiranda Stellæ,
Anno 1662. simul cum Mercurio meo in Sole viso editâ, abunde
pag. 164 patet. At vero, quid de hāc ipsa Stellâ, subsequentibus
Annis, præsertim ab Anno 1665, hucusque acciderit, puto non
omnibus æque bene esse exploratum. Atque ideo pro continuanda
illa Historiola, Mercurio meo annexâ; volui in apposita Tabella,
apparitiones illius, & quæcunque de ea notata fuere ordine exhibere:
quì uno intuitu cuique liceat ejus ortum & occasum, quomodo cre-
verit, & decreverit, quando prorsus delituerit, ac rursus refulse-
rit, cognoscere. Videbis prærimis dictam novam Stellam in Collo
Ceti

Ceti usque ad Anni 1672 Mensem Octobris, singulis anni sece conspiciendam dedisse, quanquam diversissimā facie, ut modò dicebam; postea verò per integrum quadriennium, ab Anno scilicet 1672 Mense circiter Octobri, ad 23 Decembr. Anni elapsi 1676, ne semel quidem produisse, ut ut semper omni studio vigiles oculos ad eam, quosies Observationibus operam serenis noctibus dedi, direxerim.

Idcircù, quò minus unquam à Veteribus observatum fuit, sidera fixa admirandas adeò passa esse vici studines, & quidem continuò tot annorum spatio; rursus per aliquot annos planè delituisse, ut ne quidem u'lo Telescopio fuerint deprehensibiles; merentur profecto è magis notari; ut Posteros simul excitemus, ne minus ejusmodi phænomenis sedulò invigilant, ad magna hac Febove opera plus plusque perscrutanda. Stellæ quidem diversa nova à Prædecessoribus sunt observatae; sed, quantum memoria proditum est, hujus generis nullæ, si duas illas excivias, hoc nostro quoque aeo conspicuas: utpote illam in Pectore Cygni, à Keplero primum An. 1601, si reetè memini, detectam; alteram sub Capite Cygni An. 1672 exortam. De his quid pariter nuperis annis à me observatum hic fuerit, ex Ephemeride annexâ abundè patet: Stellam nimirūm illam in Pectore Cygni, quæ ab Anno circiter 1662 planè dispa-ruerat, rursus Anno 1665, Cælo sereno reviviscere visans esse; sic ut Anno subseguente 1666, rursus instar Stella minutissimæ ob-servari etiam Sextantibus potuerit; ab eo verò tempore, paululum quidem crevisse, sed hucusque nondum ad priorem magnitudinem (tertii videlicet honoris) atque claritatem & splendorem (quà mag-nitudine Anno 1657, 1658, & 1659 apparuit) pervenisse: Si quidem hac dum scribo nonnisi instar Sexta magnitudinis adhuc fulget. At verò illa sub Capite Cygni, que Anno 1670 æstate primum nobis in conspectum, instar Stellæ tert. magn. venerat, Mense Octob. & Novemb., postquam sensim magnitudine & lu-mine prius decreverat, planè evanuit; redist tamen rursus subse-quente Anno 1671, Mense Aprili, & tot à Æestate, quanquam diversa facie, fuit conspicua, ad Annum usque 1672, Mens. Mart. à quo tempore neutiquam amplius in conspectum venit, ut ut sepius illam diligenter quæsiverim. Ex quibus Astrophili haud obscurè intelligent omnes, quid hucusque in his tribus novis Stellis à 12 elapsis annis deprehensum fuerit; quid verò in posterum accidet, sequentium annorum Observationes decebunt. Vale, & saluta meo nomine quàm officiosissime Ill. Reg. Nostram Societatem, cui

ex animo omnia fausta ac felicia compreco. Dabam Gedani
Anno 1677. die 2 Januarii, St.n.

<i>Annus, Mens. dies,</i>	<i>Ephemeris Novarum Stellarum.</i>
1665 Novemb. 28	<i>Stella illa nova in Pectore Cygni, quæ aliquandiu ab Anno 1662 planè delituit, Cælo sereno quasi reviviscere videbatur.</i>
1666 Sept. 21	<i>Nova Stella in collo Ceti nusquam affulsi; at verò altera in pectore Cygni nudis oculis etiam Luna splendente apparuit.</i>
1666 Sept. 24	<i>Nova ante pectus Cygni, minor erat illis tribus precedentibus in Collo, quæ in Globum transstulit, vix 6 magn. videbatur: observata est hæc die à Marcab. & Scheat Pegasi.</i>
1667 Januar. 7	<i>Nova in Collo Ceti nondum apparuit:</i>
13	<i>Nova in Collo Ceti necdum fulsit.</i>
Febr. 2	<i>Nova in Collo Ceti primâ vice emicuit; equalis erat magnitudine illi in ore, vel ei in Nodo Lini.</i>
1667 Febr. 7	<i>Nova in collo Ceti erat adhuc equalis illi in ore Ceti.</i>
10	<i>Nova in collo Ceti clarissimis radiis deprehensa.</i>
27	<i>Nova in collo Ceti clarè admodum fulsit; et si Luna notabili lumine jam esset imbuta: major erat illà in ore Ceti.</i>
Martii 13	<i>Dilucide pariter ea ipsa in collo Ceti apparuit, eadem fere magnitudine.</i>
1668 Octob. 26	<i>Nova in collo Ceti hæc die primùm visa; sed instar minutissime Stellulae.</i>
Novemb. 7	<i>Nova in collo Ceti medium fere in ore equabat.</i>
16	<i>Nova in collo Ceti equalis ferè illi in ore Ceti.</i>
1669 Januar. 28	<i>Nova in collo Ceti minor erat illà in ore.</i>
Sept. 26	<i>Nova in collo Ceti instar 6 magn. apparuit.</i>
Octob. 16	<i>Nova in collo Ceti illà in ore major erat, & clarior.</i>
24	<i>Nova in collo Ceti Lucidam Mandib. equabat.</i>
Novemb. 19	<i>Nova in collo Ceti major, illà in ore, & minor Mandib.</i>
1670 August. 27	<i>Nova in collo Ceti maximo gaudebat lumine, equalis ferè Stellis secundæ magnit. & Mandib. Ceti.</i>

Annus, Mens.dies,

Ephemeris Novarum Stellarum.

- 1670 Sept. 3 Nova in collo admodum fulgida extitit; altera vero in pectore Cygni crescere videbatur.
- 8 Nova in collo Ceti equalis adhuc Mandib. Ceti; Altera sub capite Cygni evidenter decrescere videbatur; sic ut vix major illâ duarum informum, caput Cygni praecedentium, superiori mibi visa sit, h. e. 5 magnit.; illam vero in pectore Cygni paulo adhuc crescere deprehendimus.
- 1670 Octob. 13 Nova sub capite Cygni vix ac ne vix videbatur, ut ut caput Cygni, tum nova Pectoris satis clarè apparuerit.
- 14 Nova sub cap. Cygni adeò exilis ac debilis extitit, ut nullà ratione, licet cælum perquam effet serenum, Sextante observari potuerit; vix enim ac ne vix nudo oculo deprehendebatur.
- Decemb. 5 Nova in collo Ceti adeò decreverat ut vix Stelle sexte magn. equaretur.
- 1671 April. 29 Nova sub cap. Cygni, denuò 3 magn. visa, major aliquanto rostro Cygni; imo ferè illâ in ancone inferioris ale; sed paulo minor illâ in pectore, tum obtusioris luminis, quam rostrum & pectus. Altera vero illa in pectore vix major adhuc apparuit, quam anno præterito; signum Stellis. 6 magn. equaretur.
- 1671 Maii 17 Nova sub capite Cygni aliquanto minor videbatur rostro Cygni, & illâ in humero Aquile, tum etiaps lumine obtusior; major tamen illâ in cuspide Sagittæ, & equalis ferè illi seq. in Jugo Lyre.
- 1671 Maii 25 Nova sub cap. Cygni minor videbatur, quam die 22 April. quâ primùm visa fuit; sic ut decrescere videretur. Minor jam erat rostro Cygni, nec non illâ in ancone Ale Austr., etiam minor illis in Jugo Lyre, & humero Aquile; vix major apparuit minori duarum in pede Cygni, & illâ in pectore Aquile.
- 1671 Junii 26 Nova sub cap. Cygni minor apparuit illâ in collo Cygni; sic ut notabiliter decreverit; alterâ vero ante pectus Cygni major ferè videb. quam anno præterito.
- Juli 3 Nova sub cap. Cygni ferè minor illâ in collo Cygni.

Annus, Mens. dies,

Ephemeris Novarum Stellarum:

- 1671 Julii 18 Nova sub cap. Cygni vix Stellis 5 magn. aequatarari videbatur.
- Aug. 2 Nova eadem vix 6 mag. apparuit, imò minor quām reliquæ omnes circa caput & collum Cygni existentes, per intervalla tantummodo micabat.
- 1671 Aug. 6 Dic̄ta nova adeò decreverat, ut vix in oculos incurreret, cœlo licet admodum sereno.
- 7 Nova sub cap. Cygni vix in oculos incurrebat, ut ut omne oculorum nervos in eam intenderim.
- 12 Hec ipsa vix deprehendebatur.
- 1671 Aug. 14 Novam sub capite Cygni vix animadvertere potuimus; Altera verò in collo Ceti equabatur Stelle ad Genam, imò ferè major paulò videbatur.
- 15 Nova sub capite Cygni vix amplius confecta.
- 16 Nova sub cap. Cygni vix amplius visa.
- 17 Nova sub cap. Cygni vix ac ne vix deprehensa.
- 25 Nova sub cap. Cygni non amplius fuit conspicua.
- Sept. 11 Nova sub cap. Cygni band amplius confecta.
- 1671 Sept. 12 Nova in collo Ceti æquabatur illi in ore, 4 sc. magnit.
- Oct. 30 Nova in collo Ceti vix 6 magn. apparuit.
- Nov. 3 Nova in collo Ceti non amplius apparuit.
- 1672 Mart. 29 Nova sub cap. Cygni vix 6 magn. apparuit. Altera verò in petiore quasi adhuc crescere videbatur.
- Aug. 9 Nova in collo Ceti, clarissimis fulgebat radiis, major erat illâ in ore, & minor Mandibulâ; at verò sub cap. Cygni nusquam hoc anno affulsi.
- Sept. 17 Nova in collo Ceti minor illâ ad Genam, vix quarte, imò quintæ magnit.
- 25 Nova in collo Ceti vix sextæ magnitudinis.
- 1673 Sept. 14 Nova in collo Ceti band adfuit.
- Octob. 9 Nova in collo Ceti nusquam apparuit.
- 18 Nova in collo Ceti necdum orta est.
- 1674 Aug. 10 Nova in collo Ceti nec adhuc fulsi.
- 13 Nova in collo Ceti nondum apparebat.
- Oct. 20 Nova in collo Ceti nondum confecta.
- Dec. 17 Nova in collo Ceti nondum apparuit.
- 20 Nova in collo Ceti necdum prodierat.
- 25 Nova in collo Ceti nondum affulsi.

Annus, Mens. dies,

Ephemeris Novarum Stellarum.

- 1675 Febr. 15 *Nova in collo Ceti hucusque nondum prodiit.*
 Julii 22 *Nova pectoris Cygni, à quo rursus relaxit, constanter singulis noctibus apparuit, sed instar 6 magn.*
 Aug. 19 *Nova in collo Ceti nondum apparuit.*
 27 *—————— neendum affulgit.*
 Sept. 20 *—————— haud apparuit.*
- 1675 Oct. 13 *Nova in collo Ceti nondum deprehensa, nec Tubo optico illam animadvertere potui, ut ut illa minutissima novam precedens distinctè observari potuerit.*
 15 *Nova in collo Ceti haud conspicita.*
 No. v. 21 *—————— hisquam apparuit.*
 22 *—————— neutiquam adhuc conspicita.*
 Dec. 10 *Nova in collo Ceti haud animadversa.*
- 1676 Jan. 13 *Nova in collo Ceti nondum adfuit.*
 15 *Nova in collo Ceti nondum apparuit.*
 Nov. 25 *Nova in collo Ceti neutiquam adhuc deprehensa, ut ut eō tempore plurimas. Fixas à Mandib. Ceti observaverim.*
- 1676 Dec. 10 *Bene memini me novam hanc in collo Ceti pariter haud vidisse, licet eā in cæli parte plurimis Stellulis observaverim; si adfuerit, utique illam vidissim. Post-hac plurimi dies nubilos extiterunt, ut usque Stellas observare haud potuerim ad diem usque Dec. 23.*
 Dec. 23 *Quā novam hanc in collo Ceti cælo admodum sereno clarissimè vidimus; & quidem tantâ claritate & magnitudine fulgentem, ut Mandibulam Ceti non solum equaret, sed magnitudine & claritate vincoret. Volebam eam quoque eo tempore ab aliis Stellis dirimere, ut viderem, an adhuc firmiter suo loco persistet; sed totum cælum subito adeò nubibus fuit obductum, ut hanc vice id fieri haud potuerit.*
 Dec. 31 *Nova in collo Ceti ferè major Mandib. b.e.2 magn.*
- 1677 Jan. 1. *Nova in collo Ceti clarissime rursus affulgebat, major ferè Mandib. Ceti, major quoque quam Extrema alæ & Marca Pegas, colore & lumine ferè equalis Mandib. Memini tamen me olim observasse, quando secunda existerat magnitud. eam paulo albicantiorē & splendidiorem. Quid porrò cum hac ipsa Stella accidet, observationes decebunt.*